

Seri No : 114

Tarih : 10.10.2022

SİRKÜLER
(2022/114)

Konu: Yeni Kanun Teklifi ile Yapılması Öngörülen Vergi Düzenlemeleri

ÖZET

- 1) Meskenlerde yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretiminde teşvik sınırı 50 kW'a çıkarılmaktadır.
- 2) Çalışanlara yemek bedeli olarak yapılan günlük belirli bir tutarı aşmayan ödemeler istisnası kapsamına alınmaktadır.
- 3) Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışanlara yapılan ücret ödemeleri istisna kapsamına alınmaktadır.
- 4) Çalışanlara 1.000 Türk Lirasına kadar yapılacak elektrik, doğalgaz ve ısınma gideri ödemesi gelir vergisinden istisna edilmektedir.
- 5) Bireysel katılım yatırımcısı indirimi uygulamasının süresi, 31/12/2027 tarihine kadar uzatılmaktadır.
- 6) Sermaye azaltımında vergileme kanun maddesi olarak düzenlenmektedir.
- 7) Kur Korunmalı Mevduat uygulamasının süresi 31 Aralık 2023'e kadar uzatılmaktadır.
- 8) Küçük alacaklarından feragat eden mükelleflere bu alacaklarını "değersiz alacak" kabul ederek kayıtlarından çıkarma imkanı getirilmektedir.
- 9) Turizm payı alınan mükellefler ile bu mükelleflerden alınan pay oranları yeniden düzenlenmektedir.

07/10/2022 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan "*Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*" ile yapılması öngörülen vergi düzenlemelerine özetle bu sirkülerimizde yer verilmektedir.

1) Meskenlerde yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretiminde teşvik sınırı 50 kW'a çıkarılmaktadır

Gelir Vergisi Kanununun "**Vergiden Muaf Esnaf**" başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi uyarınca, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik enerjisi üretimi amacıyla, sahibi oldukları veya kiraladıkları konutların çatı ve/veya cephelerinde kurdukları kurulu gücü azami 25 kW'a kadar (25 kW dâhil) olan (Kat maliklerince ana gayrimenkulün ortak elektrik enerjisi ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulan dâhil) yalnızca bir üretim tesisinden üretilen elektrik enerjisinin ihtiyaç fazlasını son kaynak tedarik şirketine satanlar gelir vergisinden muaf tutulmuştur.

Bu **Kanun Teklifinin 1 inci maddesi** ile Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde yapılan değişikliklerle, lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında apartmanların çatı ve cephelerinde kurulan elektrik üretim tesislerine 25 kW'lık sınır dahilinde sağlanmış olan vergi teşvikinin sınırı 50 kW olarak yeniden belirlenmektedir.

2) Çalışanlara yemek bedeli olarak yapılan günlük belirli bir tutarı aşmayan ödemeler istisnası kapsamına alınmaktadır

Gelir Vergisi Kanununun “Ücretler” başlıklı 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendi uyarınca, hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler gelir vergisinden istisnadır. İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 51 lirayı (1.7.2022 tarihinden itibaren geçerli tutar) aşmaması ve **buna ilişkin ödemenin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması** ise şarttır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde, aşan kısım ile hizmet erbabına yemek bedeli olarak nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilmektedir.

Bu **Kanun Teklifinin 2 nci maddesi** ile Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinde yapılan değişiklikte; işverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışanlara, çalışılan günlere ait yapılan bir günlük yemek bedelinin 51 Türk lirasını aşmayan ödemeler istisna kapsamına alınmaktadır.

Diğer taraftan, bu düzenlemede prime esas kazanç (nakit yemek yardımlarında günlük asgari ücretin %6'sı kadarı prime esas kazanç matrahından istisna edilmesi) ilişkin bir değişiklik yer almamaktadır.

3) Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışanlara yapılan ücret ödemeleri istisna kapsamına alınmaktadır

Yine bu **Kanun Teklifinin 2 nci maddesi** ile Gelir Vergisi Kanununun “Ücretler” başlıklı 23 üncü maddesine eklenen 19 uncu bent ile yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışan hizmet erbabına, fiilen yurt dışındaki çalışmalarını karşılığı işverenin yurt dışı kazançlarından karşılanarak yapılan ücret ödemeleri gelir vergisi kapsamına alınmaktadır.

4) Çalışanlara 1.000 Türk Lirasına kadar yapılacak elektrik, doğalgaz ve ısınma gideri ödemesi gelir vergisinden istisna edilmektedir

Bu Kanun Teklifinin **geçici 1 inci maddesi** ile işverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve ısınma giderlerine karşılık olmak üzere bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren **2023 yılı Haziran ayı sonuna kadar**, mevcut ücretlerine/prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan **aylık 1.000 TL'yi aşmayan** ödemelerin prime esas kazançta dahil edilmemesi ve gelir vergisinden istisna edilmesi sağlanmaktadır.

5) Bireysel katılım yatırımcısı indirimi uygulamasının süresi, 31/12/2027 tarihine kadar uzatılmaktadır

Gelir Vergisi Kanununun geçici 82 nci maddesi uyarınca; bireysel katılım yatırımcıları, şirketlere koydukları sermaye miktarının yüzde 75'ini, iktisap ettikleri tam mükellef anonim şirketlere ait iştirak hisselerini en az iki tam yıl elde tutma şartıyla, Gelir Vergisi matrahından gider olarak indirebilmektedirler. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ile KOSGEB tarafından belirlenen araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında son 5 yıl içinde projesi desteklenen kurumlara iştirak sağlayan bireysel katılım yatırımcıları için bu oran, yüzde 100 olarak uygulanmaktadır. Diğer taraftan yıllık indirim tutarı, 1 milyon lirayı aşmamaktadır. İlgili yıl kazancından indirilemeyen kısım, izleyen yıllarda bu yıllar için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınmaktadır. Ayrıca, bu maddenin uygulaması süresi ise 31/12/2022 tarihinde sona erecektir.

Bu **Kanun Teklifinin 3 üncü maddesi** ile Gelir Vergisi Kanununun geçici 82 nci maddesinde yapılan düzenlemeyle anılan maddenin uygulama süresi **31/12/2027** tarihine kadar uzatılmaktadır. Ayrıca, yararlanılacak indirim tutarı olan “1.000.000 Türk lirası”, “**2.500.000 Türk lirası**” olarak güncellenmektedir.

6) Sermaye azaltımında vergileme kanun maddesi olarak düzenlenmektedir

Sermaye azaltımının ortaklar tarafından nakden veya aynen yapılan ödemelerden kaynaklanması halinde, ortakların esas olarak işletmeye koydukları sermayeyi Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde geri almış olmaları nedeniyle mükellefiyet statüsüne bakılmaksızın vergilendirme işlemi yapılmamaktadır. Yapılacak olan sermaye azaltımında da öncelikle daha önce sermayeye eklenmiş

olan enflasyon düzeltme farklarının ve geçmiş yıl kârlarının işletmeden çekildiğinin kabulü gerekmekte olup azaltılan sermaye tutarı, enflasyon düzeltmesi olumlu farkları ve geçmiş yıl kârları toplam tutarından fazla ise fazlalığın şirket ortakları tarafından nakit olarak konulan sermayeden kaynaklandığı kabul edilmektedir.

Bu **Kanun Teklifinin 22 nci maddesi** ile Kurumlar Vergisi Kanununa “**Sermaye azaltımında vergileme**” başlıklı 32/B maddesinin eklenmesi öngörülmektedir. Bu madde ile sermayesi, işletmeden çekilmesi halinde vergilendirilmeyecek olan aynı veya nakdi sermayenin dışında farklı unsurları da barındıran şirketlerin, sermayelerini azaltmaları durumunda, sermayenin hangi unsurunun ne kadar tutarda azalacağı ve azaltıma konu edilen bu unsurlar üzerinden nasıl vergileme yapılacağı hususu netleştirilmektedir.

Buna göre, **kurumlar tarafından sermayeye eklenen öz sermaye kalemlerinin, sermayeye eklendiği tarihten itibaren 5 tam yıl geçtikten sonra herhangi bir şekilde sermaye azaltımına konu edilmesi durumunda**, nakdi veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit olunacaktır.

Önerilen düzenlemeye göre; sermayeye aktarılan çeşitli kaynakları aktarıldığı tarihten itibaren;

- 5 yıl boyunca sermaye azaltımı yapmayan kurumlarda, bu sürenin sonunda sermaye azaltılmışsa, işletmeye konulan nakdi veya aynı sermaye ile sermayeye eklenen diğer unsurların toplam sermayeye oranlanması suretiyle azaltıma konu edilen tutar içerisindeki sermaye unsurları tespit edilerek vergilendirme yapılacaktır.
- 5 yıldan önce sermaye azaltımı yapan kurumlarda ise azaltılan sermayenin öncelikle;
 - Sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi, işletmeden çekilmesi veya sermaye hesabından başka hesaplara aktarımı kurumlar vergisine ve kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak hesaplardan,
 - Daha sonra sadece kâr dağıtımına bağlı tevkifata tabi hesaplardan,
 - Son olarak ise vergiye tabi olmayan nakdi ve aynı sermayeden,

oluştığı kabul edilerek vergilendirme yapılacaktır. Yapılan sermaye azaltımında sermayeye eklenen kaynakların bazılarının 5 yıllık süreyi aşması bazılarının ise aşmaması durumunda ise söz konusu kaynaklardan öncelikli olarak sermayeye ilave edilme tarihi 5 yılı geçmemiş olanların çekildiği kabul edilecektir.

Geçmiş yıl zararlarının mahsubu suretiyle sermaye azaltılması durumunda, azaltıma konu edilen sermaye unsurları da yukarıda belirtilen hükümler kapsamında tespit edilecektir. Ancak bu tutarlar üzerinden kâr dağıtımı veya ana merkeze aktarılan tutar kapsamında vergi kesintisi yapılmayacaktır.

7) Kur Korumalı Mevduat uygulamasının süresi 31 Aralık 2023'e kadar uzatılmaktadır

Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14 üncü maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarına göre mükelleflerin **2022 yılı sonuna kadar** yabancı paraların ve altın hesabı bakiyelerinin Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çeviren mükelleflerin bu kapsamda açılacak mevduata tahakkuk ettirilecek faiz ve kâr payları ile diğer kazançları istisna kapsamına alınmıştır.

Bu **Kanun Teklifinin 23 üncü maddesi** ile Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14 üncü maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile Türk lirasına çevrilmesi gereken yabancı paraların ve altın hesabı bakiyelerinin Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilmesi gereken son tarih **31/12/2023** olarak belirlenmektedir.

Ayrıca söz konusu maddenin dördüncü fıkrasının son cümlesinde yapılan değişiklik ile Cumhurbaşkanına istisnayı, 31/12/2023 tarihine kadar **her bir geçici vergi veya yıllık hesap dönemleri sonu itibarıyla kurumların bilançolarında yer alan yabancı paralar için ayrı ayrı veya birlikte uygulatma** konusunda yetki verilmektedir.

8) Küçük alacaklarından feragat eden mükelleflere bu alacaklarını “değersiz alacak” kabul ederek kayıtlarından çıkarma imkanı getirilmektedir

Bu Kanun Teklifinin **geçici 2 nci maddesiyle**, borçlusu gerçek kişi olan ve İcra ve İflas Kanunu veya Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun kapsamında icra takibi başlatılmış olan küçük alacakların tasfiyesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Küçük alacak olarak, 15/8/2022 tarihine kadar icra takibi başlatılmış bulunan ve her bir takip dosyası itibarıyla asıl alacak ve ferileri dâhil 2.000 Türk lirası ve altındaki alacaklar dikkate alınmaktadır. Bu tutarın üzerinde takip başlatılmış olmakla birlikte aynı tarih itibarıyla takip bakiyesi bu tutar ve altına inmiş icra takipleri de küçük alacak kapsamında olacaktır.

Maddeyle küçük alacak olarak tanımlanan alacaklarından feragat eden mükelleflere bu alacaklarını Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre "**değersiz alacak**" kabul ederek kayıtlarından çıkarma imkânı sağlanmaktadır.

Bu şekilde kayıtlardan çıkarılan alacaklara ilişkin daha önce hesaplanarak beyan edilen katma değer vergisi ve özel iletişim vergisi, Katma Değer Vergisi Kanunu ve Gider Vergileri Kanunu hükümlerine istinaden söz konusu vergilerden indirim konusu yapılabilecektir.

Böylece, alacaklısının gerçek veya tüzel kişi olup olmadığına veya alacakların abonelik sözleşmelerinden kaynaklanıp kaynaklanmadığına bakılmaksızın icra takibinden feragat edilen alacaklara ilişkin daha önce yerine getirilmiş vergisel yükümlülükler telafi edilmektedir.

Ayrıca yine bu **Kanun Teklifinin geçici 3 üncü maddesi** ile varlık yönetim şirketlerince takip edilen ve anaparası 2.500 Türk lirası ve altında bulunan alacakların, anaparasının yarısı Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanarak ödenmek suretiyle kalan kısmının, vekâlet ücreti, faiz ve benzeri ek yükümlülüklerin takibinden vazgeçilmesi sağlanmaktadır.

9) Turizm payı alınan mükellefler ile bu mükelleflerden alınan pay oranları yeniden düzenlenmektedir

Bu **Kanun Teklifinin 36 ncı** maddesi ile turizm payı alınan mükellefler ile bu mükelleflerden alınan pay oranlarının yeniden düzenlenmekte; ayrıca turizm işletme belgeli deniz turizmi araçlarından turizm payı alınmasına son verilmektedir.

Buna göre, 7183 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a), (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi öngörülmektedir:

- a) *Bileşik tesisler ile konaklama tesislerinden binde beş,*
- b) *Bakanlıktan belgeli yeme-içme ve eğlence tesislerinden binde beş,*
- c) *Deniz turizmi tesislerinden binde beş,*
- ç) *Seyahat acentalarından (münferit uçak bileti satışları hariç) on binde beş,*
- d) *Havayolu işletmelerinden (ticari yolcu taşımacılığı faaliyetlerinden) on binde beş,*

Söz konusu Kanun Teklifine aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşabilirsiniz.

[Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi](#)

Bilgilerinize sunarız.